

Enskild motion

Motion till riksdagen 2017/18:2711

av **Johan Büser och Anna Johansson (båda S)**

Sveriges engagemang för Västsahara

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten för regeringen att uppmana svenska företag och offentlig sektor att inte ha verksamhet i det ockuperade Västsahara och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör intensifiera arbetet för ett självständigt Västsahara under den period som Sverige sitter i FN:s säkerhetsråd, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att den svenska regeringen bör vara pådrivande för att EU tar fram ett tydligt regelverk för hur EU-domstolens beslut kring handelsavtalet ska realiseras och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Idag lever över 160 000 västsaharier under svåra förhållanden i flyktingläger i grannlandet Algeriet. Flyktinglägren är beroende av hjälp utifrån och i takt med att biståndet under senare år har minskat, har situationen försämrats. I spåren av den akuta svältkatastrofen på Afrikas horn har dessutom matransonerna till de västsahariska flyktinglägren blivit än mindre. Samtidigt växer frustrationen bland människorna i lägren och allt fler unga västsaharier ser som enda utväg att ta till vapen. Det är oroväckande och försvårar vägen till fred.

Att säkerställa ett fortsatt omfattande svenskt humanitärt stöd är en viktig signal som visar att Sverige inte glömmer västsahariernas lidande. Regeringen måste också intensifiera arbetet för ett självständigt Västsahara under den period Sverige sitter i FN:s säkerhetsråd, 2017–2018.

De som bor kvar i Västsahara utsätts för systematiska kränkningar i sitt eget land. Ändå har MINURSO, som enda FN-ledda insats i världen, inte mandat att rapportera om brott mot de mänskliga rättigheterna. Att stödja den hittills fruktlösa FN-processen är inte tillräckligt. Den har hamnat i en sorts moment 22 som omöjliggör de framsteg

som behövs för att det västahariska folket ska få rätt till självbestämmande. Fler initiativ behövs för att den marockanska ockupationen av Västsahara ska upphöra.

EU-domstolen har i en dom förklarat att det handelsavtal som finns mellan Marocko och EU inte omfattar det ockuperade Västsahara. Trots att inget land erkänner Marockos rätt till Västsahara har Marocko relativt fritt kunnat utnyttja Västsaharas naturresurser. Den svenska regeringen måste nu vara pådrivande för att EU ska ta fram ett tydligt regelverk som klargör hur domstolens beslut ska realiseras. Enligt EU-domstolen måste Västsaharas befolkning samtycka till att Västsaharas territorium ska inkluderas i handelsavtalet. Sverige måste försäkra sig om att det är befrielseörelsen Polisario, västahariernas legitima representant enligt FN, som ska avgöra om de ger sitt samtycke till handelsavtalet.

En organisation som Marocko och EU i samråd väljer ut, högst sannolikt bestående av marockanska bosättare, ska inte kunna representera västaharierna. Regeringen måste informera svenska företag som investerar i Marocko att de riskerar att legitimera brott mot de mänskliga rättigheterna. I både Danmark och Norge avråder regeringen företag från att investera i så kallade omtvistade områden som till exempel Västsahara och Palestina. En liknande avrådan bör införas i Sverige. Det västahariska folkets frihet kan inte vänta.

Johan Büser (S)

Anna Johansson (S)